

tænkte sig hele Landet som een Valgkreds, hvor Flertalsvalg gav Udslaget, saa vilde kun det største Parti blive repræsenteret og de mindre ikke, det er givet. Man kan altsaa gaa for langt ned med Tallet af Enkeltmandskredse og derved tillige have den Ulempe, at Valgkredsene vil blive saa store, at Agitationen derigennem bliver ikke lidt besværliggjort. Jeg vil mene, at der i det Jensen-Sønderupske Forslag var et langt bedre Forhandlingsgrundlag end i det, der foreligger her.

Men Fejlen ved det Jensen-Sønderupske Forslag var den, at det alligevel ikke gav Sikkerhed for et tilstrækkeligt Antal Tillægsmandater. Derfor foreslog vi i Kommissionen fra socialistisk og radikal Side, at denne Grundlovsventil skulde aabnes, saa der altid kunde være Sikkerhed for et tilstrækkeligt Antal Mandater. Det vil man ikke gaa med til. Man vil begrunde det med, at det jo gælder om ikke at faa for mange Folketingsmænd. Jeg vil hævde, at hvis man aabner denne Ventil, vil der være mindre Fare for, at Gryden skal koge over. Hvis man har et tilstrækkeligt Antal Tillægsmandater, vil man i Praksis kunne komme til at nøjes med et mindre Antal Folketingsmænd. Faren ved ikke at have et tilstrækkeligt Antal Tillægsmandater er nemlig, at man driver visse Partier til at alliere sig med andre. Det kan ske paa mange, mange Maader, og jeg anbefaler ærede Medlemmer at læse den Udvikling, som ledsager Betænkningen, af Kandidat Zeuthen. I „Nationaløkonomisk Tidsskrift“ for 1918 har han udviklet dette endnu mere udførligt, og det viser sig, at saa snart man ikke har et tilstrækkeligt Antal Tillægsmandater til at skabe fuld Sikkerhed for Ligeligheden for alle Partier, vil man friste til forskellige Valgmanøvrer. Venstre kunde ved et kommende Valg efter Ministerens Forslag godt miste 100 000 Stemmer, og hvis de saa blot i en 15 Kampkreds eller store Kredse, der nærmer sig til at være Kampkreds, fik en 15 000—20 000 Stemmer mere end nu, ved at Vælgere af andre Partier sagde: Nej, vi foretrækker det mindste Onde for det større — set fra deres Synspunkt —, saa vilde Rammerne for dette Valglovsforslag sprænges, saa vilde der ikke være et tilstrækkeligt Antal Tillægsmandater. Men i det Øjeblik vi ledsager Enkeltmands-

kredsene med et tilstrækkeligt Antal Tillægsmandater, falder denne Fristelse for en væsentlig Del bort — jeg siger ikke, den falder helt bort, der vil ogsaa da kunne gøre sig visse lokalpatriotiske Hensyn gældende, men for en væsentlig Del falder den bort, og saa vil man ikke behøve saa mange Tillægsmandater. Hvis ethvert Parti virkelig stemmer paa sine egne Kandidater, og heller ikke mere periferiske eller indifferente Kredse indenfor Partiet af bestemte Grunde stemmer paa den enkelte Mand, saa at der bliver en Tvekamp i den lokale Kreds, vil der ikke behøves saa mange Tillægsmandater.

Naar jeg saa videre ser paa Enkelthederne i Lovforslaget, kommer jeg til den Paragraf, som opretter det, man har kaldt en Mandategaliseringsfond, fordi der ved denne Valgordnings Gennemførelse vil blive et Par Egne, nemlig Lolland-Falster og København, hvor Venstre, selv med dette Lovforslag, ikke kan blive repræsenteret, og da Ministeren, sikkert ogsaa ud fra denne ganske ubevidste, af det indre Væsen udstraalende Partieoisme, har anset det for nødvendigt at sikre Venstre Mandater ogsaa her — man har ogsaa kaldt denne Paragraf for „Rytter- og I. A. Hansen-Paragraffen“ —, ja, saa kommer han til at gøre sig selv Vejen unødigt besværlig. Han vil have flere Tillægsmandater, end selve Systemet i hans Valglovsforslag fører det med sig; for at sikre Venstre en Repræsentant for Lolland-Falster og en i København maa der oprettes yderligere 4 nye Mandater. Man tager ikke et lignende Hensyn til andre Partier. Der er forskellige andre Egne af samme Størrelse som Lolland-Falster eller af væsentlig samme Størrelse, hvor de Konservative ikke vil faa noget Mandat. Det tager man ikke Hensyn til, der skal ikke gøres særlige Anstrengelser i den Anledning. I hele Sønderjylland, som har en større Folkemængde end Lolland-Falster, vil de Radikales nuværende Mandat forsvinde. Men hvad gør dog det? Nej, man gnider sig i Hænderne, det var dog en dejlig Bivirkning af det nye Valglovsforslag, at de Radikale helt forsvinder fra Sønderjylland. Men hvis Venstre forsvandt fra Lolland-Falster, hvilken Verdensulykke, hvilken Katastrofe! Der maa raades Bod derpaa med ganske særlige Midler. Vi maa